

LIKKUTEI TORAH • SHABBOS SHUVAH • MAAMAR 1

שובה ישראל כו'

“Return, O Israel”

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com

THE CHASSIDISHE PARSHA

likuteitorah.com/likutei-torah/shabbos-shuvah/1/

1 שובה ישראל כו'. הנה יש ב' בחינות יעקב וישראל וכתיב לאי עקב יאמר כו' והענין

“Return, O Israel,” etc. Now, there are two levels, Yaakov and Yisrael; and it is written, “Not Yaakov shall [your name] be called,” etc. The explanation is this.

הנה נודע כי תכלית בריאת העולמות להיות לו ית' דירה בתחתונים דהיינו ע"י אתכפיה סט"א [סטרא אחרא] ואתהפכא חשוכא לנהורא כו' כי

Now, it is known that the purpose of the creation of the worlds is that there be for Him, may He be blessed, a dwelling place among the lower realms (dirah betachtonim), that is, through the subjugation of the sitra achra (iskafya) and the transformation of darkness into light (is'hapcha), etc. For

הנה עולם הוא מלשון העלם שהוא החשך וההסתר שמעלים ומסתיר אור א"ס ב"ה השוכן בתוכו ונראה ליש ודבר בפני עצמו וחשך זה יתהפך לאור לע"ל [לעתיד לבוא]

indeed, olam (“world”) is from the term he'lem (“concealment”), which is the darkness and the hiddenness that conceals and hides the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, that dwells within it, so that it appears to be something (yesh), a thing unto itself. And this darkness will be transformed into light in the Time to Come,

כי עין בעין יראו כו' והיינו על ידי מעשינו ועבודתנו בימי הגלות בבחי' אתכפיה ואתהפכא של הנפש מזה לעומת זה בקיום מ"ש וידעת היום והשבות אל לבבך

for “eye to eye they shall see,” etc. And this is through our deeds and our divine service during the days of exile, in the manner of the subjugation and transformation of the soul from “the one opposite the other,” by fulfilling what is written, “Know this day and take it to your heart

כי הוי"ה הוא האלקים כו' שעל ידי בחי' ידיעה זו שבהיום לעשותם שהיא בחי' ידיעה לבדה זוכה לימות המשיח למחר לקבל שכרם בבחינת ראייה ממשי

that Havayah, He is Elokim,” etc. For through this level of knowing, which belongs to “today, to do them,” and which is the level of knowledge alone, one merits, in the days of Mashiach, “tomorrow, to receive their reward,” at the level of actual sight,

כי עין בעין יראו כו' ועמ"ש סדי"ה כי תשמע בקול וענין הוי' הוא האלקים הוא ענין יחודא עילאה ויחודא תתאה (שילוב שם הוי"ה בשם אלקים ואדני"י ושילוב שם אלקים ואדני בשם הוי')

for “eye to eye they shall see,” etc. And see what is written at the end of the discourse beginning “When you hearken to the voice.” And the meaning of “Havayah, He is Elokim” is the higher unity (yichuda ila’ah) and the lower unity (yichuda tata’ah) (the interweaving of the Name Havayah within the Names Elokim and Ado-nai, and the interweaving of the Names Elokim and Ado-nai within the Name Havayah)

שבק"ש [שבקריאת שמע] אחד וברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד (ועמ"ש בד"ה צאינה וראינה בענין שאו ידיכם) שעיי' יבוא לואהבת כו'

that are in the Shema: “One,” and “Blessed be the name of the glory of His kingdom forever and ever” (and see what is written in the discourse beginning “Go forth and behold,” on the subject of “Lift up your hands”), through which one will come to “And you shall love,” etc.,

ולהיות בבחי' אתכפא ואתהפכא כו' ולכך קורין ק"ש [קריאת שמע] פעמים בכל יום ערב ובוקר לפי שצ"ל יחוד זה של הוי' הוא האלקים בשמים ממעל

and to be in the mode of subjugation and transformation, etc. Therefore we recite the Shema twice every day, evening and morning, because this unity of “Havayah, He is Elokim” must be “in the heavens above

ועל הארץ כו' וכנגד ב' בחי' אלו שהם שמים וארץ קורין ק"ש [קריאת שמע] פעמיים ערב ובוקר

and upon the earth,” etc.; and corresponding to these two levels, which are heaven and earth, we recite the Shema twice, evening and morning.

(וע' מ"ש מענין ערב ובוקר מדת לילה ומדת יום בד"ה תחת אשר לא עבדת והוא ג"כ ענין כי אל דעות שיש ב' דעות שמלמטה למעלה נק' יש מאין

(And see what is written on the subject of evening and morning, the attribute of night and the attribute of day, in the discourse beginning “Because you did not serve.” And this is also the meaning of “For a G-d of knowledges,” that there are two [kinds of] knowledge: [the view] from below upward is called “something from nothing” (yesh me'ayin),

וזהו מדת לילה ומלמעלה למטה הוא בהפך שלמעלה היש ולמטה כלא חשיב וזהו מדת יום ועיין מ"ש סד"ה והיה מספר בני ישראל).

and this is the attribute of night; and from above downward it is the reverse, that above is the existence (yesh) and below is "considered as nothing," and this is the attribute of day. And see what is written at the end of the discourse beginning "And the number of the children of Israel shall be.")

והנה כמו שיש בעולם שמים וארץ כך יש בנפש האדם ב' בחינות אלו כי הנפש כלולה מארבעה בחינות אלו שכל ומחשבה דבור ומעשה (ועיין זח"ג [זהר חלק ג] פנחס ר"כ ע"ב ע"פ אין מעשה וחשבון כו')

Now, just as in the world there are heaven and earth, so in the soul of man there are these two levels, for the soul is comprised of these four levels: intellect and thought, speech and action. (And see Zohar, Part III, Pinchas, 220b, on the verse "There is no action or reckoning," etc.)

והנה השכל והמחשבה הם בחינת שמים והדיבור והמעשה הם בחי' ארץ שעם היות שגם המחשבה היא בחינת לבוש אל הנפש

Now, intellect and thought are the level of heaven, and speech and action are the level of earth. For although thought too is a garment of the soul,

כמו הדבור והמעשה מ"מ היר המחשבה כלולה ומתאחדת עם הנפש המשכלת וא"א להיות לה שכל בלי אותיות המחשבה

like speech and action, nevertheless thought is comprised in and united with the intellective soul, and it is impossible for it to have intellect without the letters of thought;

והרי הוא כהדין קמצא דלבושיה מיניה וביה משא"כ הדבור והמעשה הם בחינות נפרדים מן הנפש ואין הנפש מתלבשת בהם תמיד אלא בעתים שמדבר ועושה כו'

so it is like that locust whose garment is of itself and within itself. Whereas speech and action are levels separate from the soul, and the soul does not clothe itself in them always, but only at the times when one speaks and acts, etc.

ולכן נקרא בשם ארץ וצ"ל אתכפיא ואתהפכא בנפש מזה לעומת זה בין בבחי' שמים ובין בבחי' ארץ שיהיו כל הארבעה בחינות מיוחדים לה' לבדו

Therefore it is called by the name "earth." And there must be subjugation and transformation in the soul from "the one opposite the other," both in the level of heaven and in the level of earth, so that all four levels be united with G-d alone;

דהיינו שהשכל והדבור יהיו ממולאים מתורה דאורייתא מחכמה כו' ודברת בם כו' ובחי' המעשה מפורש בפרשה שניה ואספת דגנך הוא מעשה הצדקה כו'

that is, that intellect and speech be filled with Torah, for the Torah [comes] from Chochmah, etc., and “you shall speak of them,” etc.; and the level of action is stated explicitly in the second section: “and you shall gather in your grain,” which is the deed of charity, etc.

והנה יחודא תתא ה היא בחי' יעקב י' עקב י' בחי' חכמה וביטול הנמשך בבחינת עקב וסוף המדרגה להיות אתכפיא ואתהפכא

Now, the lower unity (yichuda tata'ah) is the level of Yaakov: yud akev (“heel”), the yud, the level of Chochmah (wisdom) and self-nullification (bittul), drawn down into the level of the heel and the end of the level, so that there be subjugation and transformation.

והיינו כשעדיין האדם בבחינת מלחמה באתכפיא ואתהפכא זו שאז מדת אלקים וצמצום להיות עלמא דפרודא היא הגוברת בו והיא עיקרית בנפש האדם

That is, when a person is still at the level of battle in this subjugation and transformation, for then the attribute of Elokim and tzimtzum (contraction), so that there be a world of separation (alma de-peruda), is what prevails in him, and it is primary in the person's soul;

אלא שממשיך בחינת יו"ד דהיינו שילוב הוי' באלקים ואדנ"י כי הוי"ה בחכמה כו' אבל ישראל only that he draws down the level of the yud, that is, the interweaving of Havayah within Elokim and Ado-nai, for “Havayah, by Chochmah,” etc. But Yisrael:

כי שרית עם אלקים שכבר גבר שם הוי' על שם אלקים דהיינו שילוב שם אלקים ואדנ"י בהוי' “for you have striven with Elokim,” that the Name Havayah has already prevailed over the Name Elokim, that is, the interweaving of the Names Elokim and Ado-nai within Havayah;

והרי הוא למעלה מבחי' אלקים הוא הצמצום כו' ועם אנשים הם כחות המתפשטות משם אלקים שהם שלוחי הדין והקטרוג כו' (ועי' זח"א [זוהר חלק א] וישלח קע"ד א'):

so he is above the level of Elokim, which is the tzimtzum, etc. And “with men”: these are the forces that spread forth from the Name Elokim, which are the agents of judgment and accusation, etc. (And see Zohar, Part I, Vayishlach, 174a.)

2 ב והנה כתיב וירא כל העם ויפלו על פניהם ויאמרו הוי"ה הוא האלקים כ"פ [ב' פעמים] (במלכים א' ס"י י"ח)

2. Now, it is written, "And all the people saw, and they fell on their faces, and they said, 'Havayah, He is Elokim,'" twice (in I Kings, chapter 18).

(ועיין מזה ברבות בקהלת קרוב לסופו ס"פ זבובי מות יבאיש יביע שמן רוקח וזח"ג [וזהר חלק ג'] (ס"ה א' רס"ד א')

(And see about this in [Midrash] Rabbah on Koheles, near its end, at the end of the passage "Dead flies make the perfumer's oil reek and pour forth"; and Zohar, Part III) (65a, 264a);

זח"א [זהר חלק א'] (מ"ה א') בתד"א [בתנא דבי אליהו] פי"ז ירושלמי פ"ג [פרק ג'] דתענית ה"ד וע' בפרש"י [בפירש רש"י / בפירוש רש"י] (בשופטים ס"י ה') בפסוק שמעו מלכים ובכרמל יאמר כ"פ [ב' פעמים].

Zohar, Part I (45a); in Tanna DeBei Eliyahu, chapter 17; Jerusalem Talmud, chapter 3 of Taanis, halachah 4; and see Rashi's commentary (on Judges, chapter 5) on the verse "Hear, O kings," [that] at Carmel it will be said twice.

ולהבין למה כפלו כ"פ [ב' פעמים]. אך הענין כי הוי"ה הוא האלקים יש בו ב' פירושים הא' שהוי"ה הוא גילוי אור א"ס ב"ה בבחי' המשכה והתפשטות

Now, to understand why they repeated it twice. But the explanation is that "Havayah, He is Elokim" has two meanings. The first: that Havayah is the revelation of the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, as a drawing down and spreading forth,

שהיא מבחי' הוי"ה וחסד זכר חסדו להוות כל ההוויות הוא הוא עצמו האלקים וצמצום שנתצמצם להיות עולמות נפרדים בעלי גבול

which is from the level of Havayah and Chesed (kindness), "He remembered His kindness," to bring all beings into being; this very [light] is itself Elokim and the tzimtzum (contraction) by which it contracted itself so that there be separate, finite worlds,

ברבוי התחלקות המדרגות מינים ממינים שונים שהצמצום הזה עם היות שבאמת הוא צמצום גדול לגבי אור א"ס ב"ה שאינו בבחי' גבול מ"מ הוא הוי"ה

with a multitude of divisions of levels, kinds upon different kinds. For this tzimtzum, although in truth it is a great contraction relative to the Infinite Light, blessed be He, which is not limited, is nevertheless Havayah itself,

שהרי עיני נמשך בחי' הוי' להוות כל ההוויות מאין ליש שמבלעדי הצמצום לא היו העולמות כלל שהיו בטלים במקורם והיו כלא היו וא"כ גם הצמצום הוא הוא הוי' והמשכת החסד ומיוחדים ביחוד גמור ואמיתי ממש

since through it the level of Havayah is drawn down to bring all beings into being from nothing to something; for without the tzimtzum there would be no worlds at all, since they would be nullified in their source and would be as if they were not. If so, the tzimtzum too is the very Havayah and the drawing down of Chesed, and they are united in a complete and absolutely true unity.

(וע' מ"ש מזה בד"ה וידבר אלקים כו' אני הוי' וארא אל אברהם כו' וסד"ה וידעת היום) ופירוש השני

(And see what is written about this in the discourse beginning "And Elokim spoke," etc., "I am Havayah," "and I appeared to Avraham," etc., and at the end of the discourse beginning "Know this day.") And the second meaning:

כי בחי' הוי' והמשכת החסד שמהווה כל ההוויות שעל שם זה נקרא הוי' לשון הוה והיו"ד שבראש התיבה להורות שהוא מהוה תמיד הרי בחינה זו הוא

that the level of Havayah and the drawing down of Chesed which brings all beings into being (for on this account it is called Havayah, from the term hoveh, "being," and the yud at the beginning of the word is to show that He brings into being constantly), this level is

רק בחי' אלקים וצמצום לגבי עצמותו ומהותו יתברך כביכול וכמ"ש אני הוי' הוא שמי שבחינת הוי' אינו אלא בחי' שם כמו עד"מ שם האדם אברהם שאינו אלא לזולתו לקרוא אותו בשמו

only the level of Elokim and tzimtzum relative to His Essence and Being, may He be blessed, as it were; as it is written, "I am Havayah, that is My Name": the level of Havayah is only the level of a name, like, by way of analogy, a person's name, Avraham, which is only for others, to call him by his name,

אבל אין להשם ערך ויחוס כלל אל עצמותו ומהותו העדם שאינו ממהותו ולא מערכו כלל כך

but the name has no comparison or relation at all to the essence and being of the person, for it is not of his being nor of his measure at all. So too:

הנה בחי' המשכה זו של הוי"ה וחסד מאור א"ס ב"ה להחיות העולמות ולהוותם מאין ליש אין ערוך אליו ית' כלל וכמשל זיו השמש מהשמש כו' כי

this level of the drawing down of Havayah and Chesed from the Infinite Light, blessed be He, to give life to the worlds and to bring them into being from nothing to something, bears no comparison at all to Him, may He be blessed, as in the analogy of the radiance of the sun [compared] with the sun, etc. For

הנה הוא לבדו ית' קדוש ומובדל מגדר עלמין וגם שמו נשגב בבחי' לבדו רק הודו וזיוו של שמו על ארץ וכו' הארה דהארה

indeed, He alone, may He be blessed, is holy and set apart from the category of worlds; and His Name too is "exalted," at the level of "alone"; only "His splendor" and the radiance of His Name are "upon the earth," etc., a glimmer of a glimmer;

ואף גם זאת בבחיד על דייקא ולא שייך עליו ית' בחי' הוי' כי ענין הוי' יו"ד חכמה כו'

and even this is at the level of "upon" (al) specifically. And the level of Havayah does not apply to Him, may He be blessed, for the meaning of Havayah is the yud, Chochmah (wisdom), etc.;

ולא שייך עליו ית' אפילו אנת חכים ולא בחכמה ידיעא אלא לגבי בחי' השתלשלות שנשתלו בחי' חכמה ובינה

and even "You are wise, but not with a knowable wisdom" does not apply to Him, may He be blessed, except relative to the level of the chain of descending worlds (hishtalshelus), in which the levels of Chochmah and Binah (understanding) came down in a chain;

והרי הוא ית' מקור להן כמ"ש כי עמך מקור חיים והוא מקור החכמה ומקור הבינה

and He, may He be blessed, is their source, as it is written, "For with You is the source of life," and He is the source of Chochmah and the source of Binah;

אבל אינו מתלבש ממש בבחי' חכמה כי החכמה מאין תמצא כתיב מבחינת אין דהיינו שאין התהוות החכמה מבחינת השתלשלות והתלבשות אור א"ס ב"ה ממש

but He does not actually clothe Himself in the level of Chochmah, for it is written, "And Chochmah is found from ayin (nothing)": from the level of ayin, that is, the coming into being of Chochmah is not by way of a chain-like descent and clothing of the Infinite Light, blessed be He, itself,

אלא מבחי' שהיא אין ואפס הוא בחי' זיו כו' כמ"ש במ"א (ועיין בד"ה לא תהי' [תהיה] משכלה)

but from a level that is nothing and naught, which is the level of radiance, etc., as is explained elsewhere. (And see the discourse beginning "None shall miscarry.")

והרי זיו זה הוא עצמו צמצום רב ועצום לגבי אור א"ס ב"ה ע צמו כביכול

And this radiance is itself a vast and immense contraction relative to the Infinite Light, blessed be He, itself, as it were.

וזהו שאמר יעקב בתפלתו אם יהיה אלקים עמדי ושמרני כו' ושבתי בשלום אל בית אבי

And this is what Yaakov said in his prayer: "If Elokim will be with me and will guard me," etc., "and I return in peace to my father's house,"

אזי והיה הוי' לי לאלקים פי' כי אחר שיהיה אלקים עמדי בבחינת אתכפא ואתהפכא ואחר כל המדרגות עד ושבתי בשלום כו'

then, "and Havayah will be to me as Elokim." The meaning is: after "Elokim will be with me," in the mode of subjugation and transformation (iskafya and is'hapcha), and after all the levels up to "and I return in peace," etc.,

אזי יבא ויגיע למדרגה גדולה ונפלאה היא ביטול והתכללות באור א"ס ב"ה ממש שלמעלה מעלה מבחי' הוי' עד שבחי' הוי' בבחי' אלקים תחשב

then he will come and reach a great and wondrous level, namely self-nullification (bittul) and inclusion in the Infinite Light, blessed be He, itself, which is far, far above the level of Havayah, until the level of Havayah will be considered as the level of Elokim.

(ועמ"ש מזה סד"ה אני הוי' אלקיכם דפ' ציצית וסד"ה ושבתי בשלום וע' ברבות ויצא פרשה ע' [שבעים] גבי נטל הקדוש ברוך הוא שיחתן של אבות ועשאן מפתח לגאולתן של בנים ועמ"ש מזה סד"ה וכל בניך):

(And see what is written about this at the end of the discourse beginning "I am Havayah your G-d," in the section of tzitzis, and at the end of the discourse beginning "And I return in peace"; and see [Midrash] Rabbah, Vayetzei, section 70, regarding "The Holy One, blessed be He, took the words of the Patriarchs and made them a key to the redemption of the children"; and see what is written about this at the end of the discourse beginning "And all your children.")

3 ג והנה יעקב אמר כסדר המדרגה ממטה למעלה והיינו מדרגת הצדיקים ההולכים לפני ה' ממדרגה למדרגה

3. Now, Yaakov spoke in the order of the levels, from below upward, and this is the level of the tzad-dikim, who walk before G-d from level to level.

אך מי שהעביר את הדרך וחטא על הנפש שפגם באיזה ל"ת [לא תעשה] או בביטול מ"ע [מצות עשה] הרי א"א לו להמשיך בחי' הוי' בבחי' אלקים ביחודא עילאה ותתאה להיות אתכפיא ואתהפכא מאחר שפגם בשם הוי'

But one who has strayed from the path and "sinned against the soul," having caused a blemish through some prohibition or through neglecting a positive commandment, cannot draw down the level of Havayah into the level of Elokim, in the higher and lower unity, so that there be subjugation and transformation, since he has blemished the Name Havayah.

כי המצות נקראו מצות הוי' כמ"ש בזה"ק [בוהר הקדוש] דתליין בשמיה כענבין באתכלא מימינא ומשמאלא מימינא מ"ע [מצות עשה] ומשמאלא מל"ת [מצות לא תעשה].

For the mitzvos are called "the mitzvos of Havayah," as is said in the holy Zohar, that they hang upon His Name like grapes on a cluster, on the right and on the left: on the right the positive commandments, and on the left the prohibitive commandments.

4 והנה אומרים בתיקון ק"ש [קריאת שמע] שעל המטה אם פגמתי באות יו"ד ונתחייבתי סקילה וכן בוידוי על חטא ביוהכ"פ [ביום הכפורים] מזכירין סקילה שריפה כו'

Now, in the order of the bedtime Shema we say, "If I have blemished the letter yud and become liable to stoning"; and likewise, in the confession "For the sin" on Yom Kippur, we mention stoning, burning, etc.

לא דברו בעבירות חמורות דוקא שחייב עליהם סקילה ממש (כגון עובד עבודת כוכבים שהוא מהנסקלין)

They did not speak specifically of grave transgressions for which one is liable to actual stoning (such as one who worships idols, who is among those who are stoned),

שהרי התורה היא בבחינת השתלשלות שיש בה גשמיות ורוחניות וכשם שיש סקילה גשמיות על עבירות החמורות בגשמיות כן יש סקילה רוחניות על עון ששקלוהו חז"ל [חכמינו זכרונם לברכה] בעבירות חמורות ע"ד מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] בפרק לפני אידיהן ישראל שבחו"ל [שבחוץ לארץ] כו'

for the Torah is in the mode of hishtalshelus (a chain of descent), having within it physicality and spirituality; and just as there is physical stoning for transgressions that are grave in physical terms, so there is spiritual stoning for a sin that our Sages, of blessed memory, weighed as grave transgressions, along the lines of the saying of our Sages, of blessed memory, in the chapter Lifnei Eideihen, "Jews outside the Land," etc.

כי ענין עבודת כוכבים בגשמיות הוא המשתחוה לשמש וירח מפני שמהם תצא השפעת המזון וכמ"ש ממגד תבואות שמש וממגד גרש

For idolatry in its physical sense is bowing down to the sun and moon, because from them comes forth the flow of sustenance, as it is written, "with the bounty of the produce of the sun, and with the bounty of the yield of the

ירחים הגם שבאמת נמשך ההשפעה על ידם הרי הם שלוחי ההשפעה בלבד והמשתחוה להם מחשיב אותם ליש ודבר נפרד כאלו הם משפיעים מצד עצמם

moons." Although in truth the flow is drawn down through them, they are only the agents of the flow, and one who bows down to them regards them as something (yesh) and a separate thing, as if they bestowed [it] on their own.

והנה ההשתחוה בגשמיות היינו שכופף ראשו וקומתו הגשמיים ויש השתחוה ברוחנית שכופף ומבטל שכלו לדבר הנשפע מן השמש והירח שהם מגד תבואות כו'

Now, physical bowing means that one bends his physical head and body; and there is spiritual bowing, when one bends and nullifies his intellect before the thing that flows from the sun and the moon, which are "the bounty of the produce," etc.,

בדאגת הפרנסה ע"י איזו תחבולה כאלו התחבולה ההיא היא עיקרית בהשפעה זו הגם שנאמר וברכך ה' אלקיך בכל אשר תעשה הרי ה' אלקיך כתיב שלא יהיה נפרד מאלקותו ית' כו'

in anxiety over his livelihood, by means of some stratagem, as if that stratagem were the main thing in this flow. Although it is said, "And Havayah your G-d will bless you in all that you do," it is written "Havayah your G-d": that it should not be separate from His G-dliness, may He be blessed, etc.

משא"כ כשמחשיב את התחבולה עיקר ההשפעה שהוא בבחי' נפרד כו' וע"ז הרי הוא חייב סקילה רוחנית

Whereas when he regards the stratagem as the essence of the flow, which is the level of separateness, etc., for this he is liable to spiritual stoning,

כי סקילה היא באבנים והיינו שע"ז גורם להיות לו לב אבן שלא יוכל לפתוח לבו בהתבוננות בחי' הוי' כו'

for stoning is with stones; that is, through this he brings it about that he has a heart of stone, so that he cannot open his heart in contemplation of the level of Havayah, etc.

וכן כל הכועס כו' וגסות הרוח כו' שהם כאלו עובד עבודת כוכבים לפי שהם היפך הביטול

And likewise "whoever becomes angry," etc., and haughtiness of spirit, etc., which are as though one worships idols, because they are the opposite of self-nullification (bittul);

והרי פוגם באות יו"ד שהוא ענין הביטול בחינת חכמה כו' וכה"ג [וכהאי גוונא] בביטול מ"ע [מצות עשה] התלויות באות יו"ד ביטול תורה דאורייתא מחכמה כו'

and so he blemishes the letter yud, which is the matter of self-nullification, the level of Chochmah (wisdom), etc. And likewise through neglecting positive commandments that depend on the letter yud: neglect of Torah [study], for the Torah [comes] from Chochmah, etc.

(וע' בר"מ [ברע"א מהימנא] ר"פ כי תשא ופ' שופטים רע"ד ב') והה' של השם הוא בחי' התבוננות באורך ורוחב בגדולת א"ס ב"ה להלהיב לבו כו'.

(And see the Ra'aya Mehemna at the beginning of Parshas Ki Sisa, and Parshas Shoftim, 274b.) And the hei of the Name is the level of contemplation, at length and breadth, on the greatness of the Infinite One (Ein Sof), blessed be He, to set one's heart aflame, etc.;

דהיינו כמו אות ה' שיש לה אורך ורוחב עד"מ וכנגד זה שריפה שישרוף לבו באש זרה ותאות חומריו [חומריות] כו'

that is, like the letter hei, which has length and breadth, by way of analogy. And corresponding to this is burning: that he burns his heart with a strange fire and with lusts for material things, etc.

וכיוצא בזה הרבה פרטי עבירות וביטול מצות שהם פוגמים את השם הוי' כל חד לפום מאי דידע בנפשי' [בנפשיה] אשר ע"כ לא יוכל להמשיך שם הוי' בבחי' אלקים הוא הצמצום ביחודא תתאה ועילאה להיות אתכפיא ואתהפכא.

And similarly there are many particular transgressions and neglects of mitzvos that blemish the Name Havayah, each one according to what he knows in his own soul; and therefore he cannot draw down the Name Havayah into the level of Elokim, which is the tzimtzum (contraction), in the lower and higher unity, so that there be subjugation and transformation.

5 והעצה היעוצה לזה ויצעקו אל הוי' שכדי להיות המשכות הוי' צריך להקדים בחי' צעקה בלב מקרב איש ולב עמוק מעומקא דלבא ולהיות בטל ונכלל באור א"ס ב"ה ממש שלמעלה מבחי' הוי'

The counsel that is counseled for this is "And they cried out to Havayah": in order for there to be drawings down of Havayah, one must first have the level of a cry in the heart, "from the inward part of man and a deep heart," from the depth of the heart, and be nullified and included in the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, itself, which is above the level of Havayah,

כי אני הוי' הוא שמי כו' כנ"ל אלא מצד עצמותו ומהותו ית' נקי בשם אנכי מי שאנכי שאינו for "I am Havayah, that is My Name," etc., as mentioned above; but in respect of His Essence and Being, may He be blessed, He is called by the name Anochi ("I"), "Who I am," which is not

נתפס בשם וע"ז נאמר אנכי אנכי הוא מוחה פשעיך למעני וכתוב לפני הוי' תטהרו למעלה מבחי' הוי' ששם הוא עליות כללות נשמות ישראל ביום הכפורים

grasped by a name. And of this it is said, "I, I (Anochi Anochi) am He Who blots out your transgressions for My sake"; and it is written, "Before Havayah shall you be purified": above the level of Havayah, for there is the ascent of the souls of Israel as a whole on Yom Kippur.

והיינו על ידי בחי' רחמנות מדתו של יעקב מבריה מן הקצה אל הקצה דהיינו מן הקצה התחתון שירד מטה מטה אל הקצה העליון שמראש כל

And this is through the level of compassion, the attribute of Yaakov, which "extends from end to end": that is, from the lowest end, where he has descended lower and lower, to the highest end, at the very top of all

דרגין בחי' אנכי שלמעלה מבחינת הוי' ובחי' רחמנות זו הוא שיעור רחמים על ניצוץ אלקות שבנפשו אחרי שישים אל לבו רוממות א"ס ב"ה בכבודו ובעצמו שהוא רם ונשא מבחי' הוי'

levels, the level of Anochi, which is above the level of Havayah. And this level of compassion is that he arouse compassion upon the spark of G-dliness in his soul, after he takes to heart the exaltedness of the Infinite One, blessed be He, in His glory and His very Self, Who is high and lofty above the level of Havayah,

כי הוי' בחכמה וכולם בחכמה עשית כתיב שהוא כעשיה גשמיות ואי לזאת הרחמנות גדולה על ניצוץ אלקות שבנפשו איך שירד פלאים מאיגרא רמה כו'

for "Havayah, by Chochmah," and it is written, "You have made them all with Chochmah," which is like physical making. And therefore great is the compassion for the spark of G-dliness in his soul, how it has come down astonishingly "from a high roof," etc.

ובחינת רחמנות זו אותה אנו מבקשים אלקי עולם ברחמיך הרבים כו' ברחמיך דייקא כלומר שאתה יודע הרחמנות כמה גדלה בלי שיעור ואין ביכולת השגת נשמותינו

And it is this level of compassion that we request: "G-d of the world, in Your abundant compassion," etc. "In Your compassion" specifically, that is, You know how great the compassion is, without measure, and it is not within the capacity of our souls' comprehension

לשער גודל עוצם הרחמנות על הירידה הגדולה הזאת מאור א"ס ב"ה מאחר שנשמותינו הן בבחי' גבול ונברא יש מאין אין להם הרגשה זו על הירידה הזאת שמאור א"ס ב"ה (ועמ"ש בד"ה כנשר יעיר).

to gauge the greatness of the intensity of the compassion over this great descent from the Infinite Light, blessed be He; since our souls are in a state of limitation and created something from nothing, they do not have this feeling about this descent from the Infinite Light, blessed be He. (And see what is written in the discourse beginning "As an eagle stirs up.")

וזהו ותתפלל חנה על הוי' ובכה תבכה שעל ידי בחינת בכיה היא בחי' ומדת התעוררות הרחמנות תתפלל על ה' על דייקא למעלה מבחי' הוי'. ועמ"ש מזה בפ' משפטים ע"פ לא תהיה משכלה ועקרה כו'.

And this is [the meaning of] "And Chanah prayed upon (al) Havayah, and weeping, she wept": through the level of weeping, which is the level and attribute of the arousal of compassion, she prays "upon Havayah," "upon" specifically, above the level of Havayah. And see what is written about this in Parshas Mishpatim, on the verse "None shall miscarry or be barren," etc.

6 וזהו שובה ישראל עד הוי' אלקיך פירוש עד שהוי' יהיה בבחינת אלקים וצמצום על ידי התשובה הוא התעוררות הרחמנות

And this is [the meaning of] “Return, O Israel, unto (ad) Havayah your G-d (Elokecha)”: that is, until (ad) Havayah will be at the level of Elokim and tzimtzum (contraction), through teshuvah (return), which is the arousal of compassion.

כי עיקר התשובה בלב שתהיה התשובה גדולה כל כך בפנימית הלב מעומקא דלבא עד כי ישוב ליבטל וליכלל באור א"ס ב"ה ממש שלמעלה מעלה מבחינת הוי'

For the essence of teshuvah is in the heart: that the teshuvah be so great, in the innermost part of the heart, from the depth of the heart, that he returns to be nullified and included in the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, itself, which is far, far above the level of Havayah;

רק לפני הוי' תטהרו ואנכי אנכי הוא מוחה כו'. ועמ"ש ע"פ כי המצוה הזאת אשר אנכי מצוך כו' בפ' נצבים:

only “before Havayah shall you be purified,” and “I, I am He Who blots out,” etc. And see what is written on the verse “For this commandment which I (Anochi) command you,” etc., in Parshas Nitzavim.

7 ד והנה סדר התשובה הוא שלא כסדר והשתלשלות המדרגה ממטה למעלה כנ"ל רק הוא בבחינת דילוג למעלה מבחי' השתלשלות והטעם ביאר הכתוב

4. Now, the order of teshuvah (return) is not according to the order and chain-like sequence of the levels from below upward, as mentioned above; rather, it is in the manner of a leap, above the level of the chain of descending worlds (hishtalshelus). And the verse has explained the reason:

כי כשלת בעונך והיינו כמ"ש כשל בעוני כחי היינו הנשמה וכמ"ש כל אשר תמצא ידך לעשות בכחך כו'

“for you have stumbled in your iniquity.” And this is as it is written, “My strength (kochi) has stumbled because of my iniquity”: that is, the soul, as it is written, “Whatever your hand finds to do with your strength (kochacha),” etc.

(ע' [עיינן] זח"ג [זהר חלק ג] פנחס ר"כ ע"א) שהנשמה קרויה נר כמ"ש נר הוי' נשמת אדם ועבירה מכבה כו' כלומר שמכבה את הנר כו' (כמ"ש בד"ה אחרי ה' אלקיכם תלכו)

(See Zohar, Part III, Pinchas, 220a.) For the soul is called a lamp, as it is written, "The soul of man is the lamp of Havayah"; and "a transgression extinguishes," etc., that is, it extinguishes the lamp, etc. (as is explained in the discourse beginning "After Havayah your G-d shall you walk").

לכך אין כח בנשמה לעמוד בקשרי המלחמה בבחי' אתכפיא ואתהפכא ולהמשיך הוי' בבחי' אלקים ביחודא עילאה ותתאה אחר שנתחלשה וכשל כחה מפני העבירה שכבתה נרה וע"כ צריכה לדלג שור אל רום המעלות.

Therefore the soul has no strength to stand in the battle lines, in the mode of subjugation and transformation (iskafya and is'hapcha), and to draw down Havayah into the level of Elokim in the higher unity (yichuda ila'ah) and the lower unity (yichuda tata'ah), since it has been weakened and its strength has stumbled because of the transgression that extinguished its lamp. Therefore it must "leap over a wall" to the height of the levels.

וזהו כי תצא למלחמה על אויביך על דייקא ולכן מתחלה שובה ישראל עד שהוי' יהיה בבחי' אלקיך ואח"כ קחו עמכם דברים הם התורה והמצוות וכמ"ש

And this is [the meaning of] "When you go out to war upon (al) your enemies": "upon" specifically. Therefore, first "Return, O Israel," until Havayah will be at the level of "your G-d (Elokecha)," and afterwards "Take with you words," which are the Torah and the mitzvos, as is written

ברבות פ' תצוה פליח ושובו אל הוי' להמשיך בחי' הוי' בבחי' אלקים ביחודא עילאה ותתאה ע"י אתכפייא ואתהפכא כי זהו תכלית בריאת האדם בעוה"ז לשמור ולעשות כסדר המדרגה

in [Midrash] Rabbah, Parshas Tetzaveh, section 38; "and return to Havayah," to draw down the level of Havayah into the level of Elokim in the higher and lower unity, through subjugation and transformation. For this is the purpose of man's creation in this world: to observe and to do, in the order of the levels

(ולכן ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] במי נמלך בנשמתן של צדיקים ועיינן זח"ג [זהר חלק ג] אמור) (ד"ק ע"ב) ע"פ בת אבי היא כו'

(and therefore our Sages, of blessed memory, said, "With whom did He take counsel? With the souls of the tzaddikim"; and see Zohar, Part III, Emor (folio 100b), on the verse "She is my father's daughter," etc.;

ובח"י בת אבי היא כמ"ש סד"ה יהודה אתה בפי בני אביך ולילך ממדרגה למדרגה ממטה למעלה רק
התשובה הוא לפי שעה שהנשמה צריכה לכך לדלג שור שלא כסדר ודרך ההשתלשלות

and the level of "my father's daughter" is as is explained at the end of the discourse beginning
"Yehudah, you," on the meaning of "your father's sons"), and to go from level to level, from below
upward. Teshuvah, however, is only for the time when the soul needs it, to "leap over a wall," not in
order and not by way of hishtalshelus;

אבל אח"כ שישוב אל ה' וירחמהו הנה מזה נמשך שם הוי' בחי' התהוות כל ההוויות בהתחדשות
החיות כו'

but afterwards, when "he returns to Havayah and He will have compassion on him," from this the
Name Havayah is drawn down, the level of the coming into being of all beings, with a renewal of
the life-force (chayus), etc.,

ולתקן כל הפגמים ולמלאות כל החסרונות שחיסר מ"ע [מצות עשה] או שפגם במל"ת [במצות לא תעשה] אזי
יהיה נמשך שם הוי' בבחי' אלקים ביחודא עילאה ותתאה להיות אתכפיא ואתהפכא.

and to repair all the blemishes and to fill all the lacks, where he omitted a positive commandment
or blemished through a prohibitive commandment. Then the Name Havayah will be drawn down
into the level of Elokim in the higher and lower unity, so that there be subjugation and
transformation.

8 וזהו שנאמר ביג"מ [בי"ג מדות] רחמים ויקרא הוי' כלומר שהוי' קורא וממשיך בחי' הוי' דהיינו שע"י
בחי' הוי' אלקיך שהוי' הוא בבחי' אלקים ממשיך להיות הוי' נמשך בבחי' אלקים ביחודא עילאה
ותתאה וכי' הוויות

And this is what is said in the Thirteen Attributes of Mercy: "And He called: Havayah, Havayah";
that is, Havayah calls and draws down the level of Havayah. That is to say, through the level of
"Havayah your G-d (Elokecha)," where Havayah is at the level of Elokim, He draws down, so that
Havayah be drawn down into the level of Elokim in the higher and lower unity. And these two
[mentions of] Havayah

אלו הם כתובים בשני מקראות דכתיב הוי' רחום וחנון וכתוב חנון ורחום הוי' פי' הוי' רחום וחנון שמבחינת הוי' נמשך בחי' רחמנות וחסד להוות עולמות יש מאין ולהתצמצם במדת אלקים שהיא ג"כ מדת החסד כנ"ל.

are written in two verses, for it is written, "Havayah, compassionate and gracious," and it is written, "Gracious and compassionate is Havayah." The meaning of "Havayah, compassionate and gracious" is that from the level of Havayah there is drawn down the level of compassion and Chesed (kindness), to bring worlds into being, something from nothing, and to contract itself into the attribute of Elokim, which is also the attribute of Chesed, as mentioned above.

9 וחנון ורחום ה' פי' שהתהוות והמשכות החסד שהרי אין זה אלא בחי' צמצום לגבי אור א"ס ב"ה עתמו ככיוול הגורם להיטות צמצום זה הוא חנון ורחום שמבחי' אנכי מי שאנכי נמשכים יג"מ [י"ג מדות] רחמים שבהם

And "Gracious and compassionate is Havayah" means that as for the coming into being and the drawings down of Chesed (for this is only a level of tzimtzum, contraction, relative to the Infinite Light, blessed be He, itself, as it were), what causes this tzimtzum to be is "gracious and compassionate": for from the level of Anochi, "Who I am," are drawn down the Thirteen Attributes of Mercy, in which

ועל ידם קורא וממשיך הוי' הוי' כו' כנ"ל (ועמ"ש מזה סד"ה ואתחנן אל הוי') וזהו כי עמך הסליחה למען תורא

and through which He calls and draws down "Havayah, Havayah," etc., as mentioned above. (And see what is written about this at the end of the discourse beginning "And I pleaded with Havayah.") And this is [the meaning of] "For with You is forgiveness, so that You may be feared,"

כי בבחי' סליחה ביום הכפורים שהוא גילוי רצון העליון לפני הוי' תטהרו נמשך יג"מ [י"ג מדות] רחמים להיות גילוי בחי' יראה הוא יו"ד של שם הוי'

for through the level of forgiveness on Yom Kippur, which is the revelation of the Supreme Will, "before Havayah shall you be purified," the Thirteen Attributes of Mercy are drawn down, so that there be a revelation of the level of awe, which is the yud of the Name Havayah,

כמ"ש בזה"ק [בזהר הקדוש] יו"ד על ריש"י [רישיה] דביה שריא דחילו והה' הוא בחי' אהבה והם הנסתרות לה' אלקינו שהנסתרות הם אהוי"ר [אהבה ויראה] והנגלות ו"ה נגלות

as is said in the holy Zohar, "The yud on His head, for in it dwells awe"; and the hei is the level of love. And these are "the hidden things [that] belong to Havayah our G-d," for the hidden things are love and awe; and "the revealed things": the vav and hei are revealed;

הן התורה והמצות תורה וי"ו המשכה הקול קול יעקב ה' בחי' מצות מעשיות שבעשייה כו' והיינו גילוי של שם הוי' להיות התחדשות ההתהוות כו' כנ"ל.

these are the Torah and the mitzvos: the Torah is the vav, a drawing down, "the voice is the voice of Yaakov"; the hei is the level of the practical mitzvos, which are in Asiyah (Action), etc. And this is the revelation of the Name Havayah, so that there be a renewal of the coming into being, etc., as mentioned above.

10 ועמ"ש עוד מענין כי עמך הסליחה למען תורא ע"פ שובה ישראל עד כו' וע"פ תקעו בחדש וע' בזהר אמור דק"א א'.

And see what is written further on the subject of "For with You is forgiveness, so that You may be feared," on the verse "Return, O Israel, unto," etc., and on the verse "Blow at the New Moon"; and see the Zohar, Emor, folio 101a.

וזהו הלך ילך ובכה כו' כי הנה ישראל נקראו בשרשם למעלה זרע קדש מצבתה (בישעיה סס"י [סוף סימן ו']

And this is [the meaning of] "Going, he goes on, weeping," etc. For Israel, in their root above, are called "a holy seed is its stock" (in Isaiah, end of chapter 6),

שיסודתה בהררי קדש עליון (עיין זח"א [זהר חלק א] ט"ו א' ובהר הרקיע ר"פ בראשית ע"פ הנצנים נראו כו')

whose foundation is in the mountains of supernal holiness (see Zohar, Part I, 15a, and the Zohar HaRakia at the beginning of Parshas Bereishis, on the verse "The blossoms have appeared," etc.).

ומשך הזרע היינו ההמשכה וירידה שירדו ונשתלשלו נשמותיהם למטה (ועיין ברבות ר"פ ויגש גבי במושך הזרע זה יוסף ועמ"ש מענין יוסף סד"ה ושמתי כדכד.

And "the drawing of the seed" (meshech hazara) is the drawing down and descent by which their souls descended and came down through the chain [of levels] below. (And see [Midrash] Rabbah at the beginning of Parshas Vayigash, regarding "him who draws the seed": this is Yosef"; and see what is written on the subject of Yosef at the end of the discourse beginning "And I will make [your windows of] rubies."

ועי' עוד ברבות וישלח פע"ט דקאי על יעקב והכל ענין אחד וכמ"ש אלה תולדות יעקב יוסף ועמ"ש מזה סד"ה ויקחו אליך פרה גבי עץ ארז ואזוב)

And see further [Midrash] Rabbah, Vayishlach, section 79, that it refers to Yaakov; and it is all one matter, as it is written, "These are the generations of Yaakov: Yosef." And see what is written about this at the end of the discourse beginning "And they shall take to you a heifer," regarding "cedar wood and hyssop.")

ולהיותם חוזרים ועולים בקדש העליון ממטה למעלה הלך ילך ממדרגה למדרגה בהליכה שאין לה שיעור והפסק הגבה למעלה מאד ע"י בחי' ובכה היא התעוררות הרחמנות ובכה תבכה שעיי"ז יהי בבחי' על ה' כו' כנ"ל.

And for them to return and ascend into the supernal holiness, from below upward: "going, he goes on," from level to level, in a going that has no measure or interruption, rising very high, through the level of "weeping," which is the arousal of compassion, and "weeping, she wept," through which they will be at the level of "upon (al) Havayah," etc., as mentioned above.

11 ואח"כ בא יבא ברנה נושא אלומותיו שחוזר וממשיך מלמעלה למטה תוספת וריבוי אור בהתחדשות ההתהוות להמשיך בחינת שם הוי' בבחי' אלקים להיות

And afterwards, "coming, he will come with joyous song, carrying his sheaves": for he in turn draws down, from above to below, an addition and increase of light, in the renewal of the coming into being, to draw down the level of the Name Havayah into the level of Elokim, so that there be

אתכפא ואתהפכא בכל הדברים הן בסור מרע הן בועשה טוב שע"ז נאמר קחו עמכם דברים ושובו אל ה' שהם דברים הרבה שיהיה בהם המשכת הוי'

subjugation and transformation (iskafya and is'hapcha) in all matters, both in "turn away from evil" and in "do good." Of this it is said, "Take with you words (devarim) and return to Havayah": these are many things (devarim), in which there is to be the drawing down of Havayah.

וזהו נושא אלומותיו שהוא עד"מ כמו אלומות ועומרים שהם ממין הגרעין שנעשו בתוספת וריבוי כך יהיה גדול כח התשובה

And this is [the meaning of] "carrying his sheaves": by way of analogy, like sheaves and bundles of grain, which are of the same kind as the seed, made with addition and increase; so great will be the power of teshuvah (return).

(ועמ"ש ע"פ בשלח פרעה בענין וזרעתיה לי בארץ כו' נטעתך שורק כו' ע"ש מה שכתבתי ע"פ והנה אנחנו מאלמים אלומים ומענין פי' ברנה בד"ה ושכתי בשלום כו' והיה כו'. ובזה מובן המדרש אגדה שהביא רש"י [רבי שלמה יצחקי])

(And see what is written on the verse "When Pharaoh sent away," on the subject of "And I will sow her for Me in the land," etc., [and] "I planted you a choice vine," etc.; see there what I wrote on the verse "And behold, we were binding sheaves"; and on the subject of the meaning of "with joyous song," in the discourse beginning "And I return in peace," etc., "and [Havayah] will be," etc.) And with this, the Midrash Aggadah that Rashi cites is understood

(בשופטים רס"י [ריש סימן ה'] נאמר בסיני אנכי הוי' אלקיך בכרמל יאמר כפול ה' הוא האלקים ה' הוא האלקים בימי אליהו עכ"ל [עד כאן לשונו])

(on Judges, beginning of chapter 5): "At Sinai it was said, 'I am Havayah your G-d'; at Carmel it will be said doubled, 'Havayah, He is Elokim; Havayah, He is Elokim,' in the days of Eliyahu." End of quote.

והיינו כי בסיני היו נש"י [נשמות ישראל] צדיקים וע"י התומ"צ [התורה ומצות] ממשיכים שם הוי' בבחי' אלקים כנ"ל אבל בהר הכרמל ע"י התשובה הגיעו עד הוי' אלקיך

That is: at Sinai the souls of Israel were tzaddikim, and through the Torah and mitzvos they draw down the Name Havayah into the level of Elokim, as mentioned above; but at Mount Carmel, through teshuvah, they reached "unto Havayah your G-d,"

דהיינו ע"י ששבו ליבטל בעצמות אור א"ס ב"ה שלמעלה משם הוי' כנ"ל ולכן כפלו לומר ב"פ [ב' פעמים] הוי' הוא האלקים שזהו ענין ב' הפירושים הנ"ל.

that is, through their returning to be nullified in the essence of the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, which is above the Name Havayah, as mentioned above. Therefore they repeated it, saying twice, "Havayah, He is Elokim," which is the matter of the two meanings mentioned above.

12 וז"ש [וזהו שכתוב] במדרש בקהלת שם ד"א [דבר אחר] זכובי מות יבאיש כו' מדבר בדורו של אליהו אתמול מבאישין דברים כנגדו כו'

And this is what is said in the Midrash on Koheles there: "Another explanation: 'Dead flies make reek,' etc. It speaks of the generation of Eliyahu: yesterday they were making words reek against him," etc.,

והיום מביעים דברים ואומרים ה' הוא האלקים ה' הוא האלקים עכ"ל [עד כאן לשונו] שנק' זה יביע שמן רוקח

"and today they pour forth words and say, 'Havayah, He is Elokim; Havayah, He is Elokim.'" End of quote. For this is called "pours forth the perfumer's oil,"

שהוא השמן המעורב בבשמים שיש בו ריח טוב והוא כענין מארו"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] ע"פ ריח בגדיו ריח בוגדיו כמו שכתוב ברבות תולדות ס"פ ס"ה.

which is oil mixed with spices, which has a pleasant fragrance. And this is like the saying of our Sages, of blessed memory, on the verse "the fragrance of his garments (begadav)": "the fragrance of his traitors (bogdav)," as is written in [Midrash] Rabbah, Toldos, end of section 65.

13 והוא גם כן ההמשכה מ"ג מדה"ר [מדות הרחמים] בחי' כשמן הטוב כו' יורד על הזקן כו' ועמ"ש סד"ה מי יתנך כאח לי וסד"ה זאת חנוכת המזבח ומענין יביע בד"ה

And this too is the drawing down from the Thirteen Attributes of Mercy, the level of "Like the precious oil," etc., "running down upon the beard," etc. And see what is written at the end of the discourse beginning "If only you were as a brother to me," and at the end of the discourse beginning "This is the dedication of the altar"; and on the subject of "pours forth," in the discourse beginning

להבין ענין הברכות וזהו ג"כ ענין שבסיני נאמר אנכי ובתבור נאמר ב"פ [בי פעמים] אנכי ע"ש ברש"י [ברכי שלמה יצחקי] והיינו כי ע"י המצות ממשיך בחינת הוי' מבחי' אנכי והוא להיות אלקיך

"To understand the matter of the blessings." And this is also the matter that at Sinai Anochi ("I") was said, and at Tavor Anochi was said twice; see there in Rashi. That is: through the mitzvos one draws down the level of Havayah from the level of Anochi, and this is so that [He] be "your G-d (Elokecha)";

אבל בתשובה נאמר אנכי הוא מוחה פשעיך ב' פעמים אנכי כנגד ב' ממעמקי הלב ממעמקים קראתיך כמ"ש בד"ה כי המצוה הזאת אשר אנכי מצוך היום כו' ע"ש והוא למעלה מההמשכה שע"י המצות.

but regarding teshuvah it is said, "I, I (Anochi Anochi) am He Who blots out your transgressions": Anochi twice, corresponding to the two depths of the heart, "From the depths I have called You," as is explained in the discourse beginning "For this commandment which I (Anochi) command you this day," etc.; see there. And this is above the drawing down that comes through the mitzvos.

14 וזהו שבהר תבור זכו לבחי' זו דהיינו ע"י תשובה ומה נמשך ג"כ ענין הכפל ב' פעמים הוי' הוא האלהים דהא בהא תליא.

And this is why at Mount Tavor they merited this level, namely through teshuvah; and from this there also derives the matter of the doubling, twice, of "Havayah, He is Elokim," for the one depends on the other.

וע' מענין תבור וכרמל ברכות ויחי ר"פ צ"ט ובתי"י [ובתרגום יונתן] (כשופטים סי' ה' וכתהלים סי' ס"ח ט"ז) ובגמרא פ"ד דמגילה (דכ"ט ע"א) והוא כענין הנזכר בזח"א [בזהר חלק א] ויצא (דקנ"ח ע"א)

And see, on the subject of Tavor and Carmel, [Midrash] Rabbah, Vayechi, beginning of section 99; and the Targum Yonasan (on Judges, chapter 5, and on Psalms, chapter 68, [verse] 16); and the Gemara, chapter 4 of Megillah (folio 29a). And this is like the matter mentioned in Zohar, Part I, Vayetzei (folio 158a),

בענין הרי בתר שהם טורי דפרודא בחי' ומשם יפרד והיו לארבעה ראשים ועיין ברכות בראשית פי"ו ובשה"ש [ובשיר השירים] ע"פ עד שיפוח היום כו'

on the subject of "the mountains of division (bater)," which are the mountains of separation (turei deperuda), the level of "and from there it was parted and became four heads"; and see [Midrash] Rabbah, Bereishis, section 16, and Song of Songs, on the verse "Until the day breathes," etc.

והנה העלייה מטורי דפרודא להתכלל באחד זהו ענין בחי' תשובה וזהו ענין המבואר במ"א ע"פ ורב שלום ורב להושיע

Now, the ascent from the mountains of separation, to be included in the One, is the level of teshuvah. And this is the matter explained elsewhere on the verse "and abundance of peace" and "mighty to save."

ולכן מזה נמשך העלייה אח"כ שלא בהדרגה והוא ענין מ"ש בסוף שיר השירים ברח דודי כו' על הרי בשמים בחי' ריה והריחו ביראת ה'

Therefore, from this there comes afterwards the ascent that is not gradual. And this is the meaning of what is written at the end of Song of Songs, "Flee, my beloved," etc., "upon the mountains of spices": the level of fragrance, "and he shall be fragrant (vaharicho) with the fear of Havayah."

וזוהו ג"כ ענין יביע שמן רוקח כנ"ל ואעפ"כ [ואף על פי כן] ניתנה התורה בסיני דוקא שרומז לבחינת צדיקים וכמ"ש בת"י [בתרגום יונתן] (בשופטים שם)

And this is also the meaning of "pours forth the perfumer's oil," as mentioned above. Nevertheless, the Torah was given at Sinai specifically, which alludes to the level of the tzaddikim, as is written in the Targum Yonasan (on Judges, there),

דהוא חליש וזעיר מכל טורייא שהוא ענין השפלות והביטול בחינת ונפשי כעפר לכל תהיה ועי"ז דוקא פתח לבי בתורתך משא"כ הרי תבור וכרמל טורי דפרודא

that it is lower and smaller than all the mountains, which is the matter of lowliness and self-nullification (bittul), the level of "And let my soul be as dust to all," and specifically through this, "Open my heart to Your Torah." Whereas the mountains of Tavor and Carmel, the mountains of separation,

נקרא הרים גבנונים מלשון או גבן או דק שהחוטא פוגם במצוה אחת הרי נעשה מחוסר אבר כו' כמש"ש [כמה שכתוב שם] בד"ה כי המצוה הזאת בענין תמים תהיה כו' אלא שעל ידי התשובה

are called "humped mountains" (harim gavnunim), from the term "or a hunchback (giben) or a dwarf": for the sinner who blemishes one mitzvah becomes one lacking a limb, etc., as is explained there, in the discourse beginning "For this commandment," on the subject of "You shall be whole (tamim)," etc. But through teshuvah,

הנה במקום שבעלי תשובה עומדין כו' לכן נאמר בהם אח"כ ב' פעמים אנכי כו' וכנ"ל.

"in the place where baalei teshuvah (those who return) stand," etc. Therefore it was said regarding them afterwards, twice, "Anochi," etc., as mentioned above.

אבל עכ"ז [עם כל זה] הרי מבואר לעיל שהתשובה הוא לפי שעה לדלג שור כו' אבל אח"כ צריך להמשיך על ידי התורה ומצות.

But even so, it was explained above that teshuvah is for the time being, to "leap over a wall," etc., but afterwards one must draw down through Torah and mitzvos.

15 וזהו ענין סיני. שזהו בחי' הקביעות של סדר ההמשכה וברבות פ' ויצא פס"ח ע"פ והנה סולם מוצב ארצה כו' זה סיני.

And this is the matter of Sinai: for this is the level of the permanence of the order of drawing down. And in [Midrash] Rabbah, Parshas Vayetzei, section 68, on the verse "And behold, a ladder set on the earth," etc.: "This is Sinai,"

שהוא ג"כ בחינת וראשו מגיע השמימה. והיינו כמ"ש יעקב אם יהיה אלקים עמדי כו' והיה הוי' לי לאלקים.

which is also the level of "and its top reaches to the heavens." And this is as Yaakov said, "If Elokim will be with me," etc., "then Havayah will be to me as Elokim."

16 והוא מדרגת הצדיקים כנ"ל שעיי"ז ג"כ יוכל להגיע לבחינה זו ע"ד מ"ש גבי מצות תשובה מי יעלה לנו השמימה כו'.

And this is the level of the tzaddikim, as mentioned above, that through this, too, one can reach this level, along the lines of what is written regarding the mitzvah of teshuvah, "Who will go up for us to the heavens?" etc.

ועמ"ש בד"ה יונתי ב חגוי הסלע והענין כי התשובה אינה על עבירות דוקא אלא על הריחוק מה' וכמ"ש בד"ה האזינו

And see what is written in the discourse beginning "My dove, in the clefts of the rock." And the point is that teshuvah is not specifically for transgressions, but for distance from G-d, as is explained in the discourse beginning "Give ear,

השמים בפ"י כל ימיו בתשובה וכל הקרב אל ה' ביתר שאת צריך להיות יותר שפל רוח למטה מטה בבחינת ותתצב אחותו מרחוק ה' נראה לי.

O heavens," on the meaning of "all his days in teshuvah." And whoever draws near to G-d with greater eminence must be more humble of spirit, lower and lower, at the level of "And his sister stationed herself from afar," "[from afar] Havayah appeared to me."

17 וכמ"ש בד"ה בהעלותך את הנרות בענין מה שתקנו בתפלת שמונה עשרה סלח לנו כי חטאנו אחר קריאת שמע שמקבל עליו עול מלכות שמים ומצות ואהבת

And as is explained in the discourse beginning "When you kindle the lamps," on the subject of their having instituted "Forgive us, for we have sinned" in the Shemoneh Esreh prayer, after the reading of the Shema, in which one accepts upon himself the yoke of the kingdom of Heaven (kab-balas ol) and the mitzvah of "And you shall love":

כי היא הנותנת דדוקא לאחר שקיבל עליו עול מלכות שמים ומאריך באחד אזי יבין שיש חטא ופשע ואזי יאמר סלח לנו כו'

for that is the very reason: specifically after he has accepted upon himself the yoke of the kingdom of Heaven and prolonged [the word] "One," then he will understand that there is sin and transgression, and then he will say, "Forgive us," etc.

ע"ש ועמ"ש ע"פ מה טובו בענין ג' תשובות דנר"נ [דנפש רוח נשמה] שנמצא כולם צריכים לתשובה וע' זח"ג [זהר חלק ג] פ' אחרי (דע"ג ע"א)

See there. And see what is written on the verse "How goodly," on the subject of the three [kinds of] teshuvah (return) of nefesh, ruach and neshamah, so that it turns out that all need teshuvah. And see Zohar, Part III, Parshas Acharei (folio 73a),

גבי תלת דרגין מתקשרין דא בדא כו' ע' [עיינ] מ"ש מזה בביאור ע"פ ולא תשבית מלח והנה אורייתא סתים וגליא

regarding "Three levels are bound one to another," etc. See what is written about this in the explanation on the verse "And you shall not omit the salt." Now, the Torah is hidden and revealed;

ולכן עם היות שבסיני נאמר רק פעם אחת אנכי הוי' אלקיך מכל מקום אורייתא סתים ומרומז בזה ג"כ הבחינה הב' שבפי' הוי' הוא האלקים והיינו על ידי התשובה

therefore, although at Sinai "I am Havayah your G-d" was said only once, nevertheless, the Torah is hidden, and in this is alluded also the second aspect within the meaning of "Havayah, He is Elokim," which is through teshuvah.

ולכן נאמר שובה ישראל דוקא שהוא בחי' הפנימית דיעקב והיינו שבקריאת שמע אומר שמע ישראל

Therefore it is said "Return, O Israel (Yisrael)" specifically, which is the level of the inner dimension (pnimiyus) of Yaakov. That is, in the reading of the Shema one says, "Hear, O Israel,"

ואזי דוקא אח"כ אומר בשמו"ע [בשמונה עשרה] סלח לנו כי חטאנו כו' כנ"ל שהוא ענין שובה ישראל

and specifically then, afterwards, one says in the Shemoneh Esreh, "Forgive us, for we have sinned," etc., as mentioned above, which is the matter of "Return, O Israel."

וגם י"ל [יש לומר] פ"י שובה ישראל דרצה לומר שובה להיות בבחינת ישראל שלמעלה מבחינת יעקב וכל כך תשוב עד אשר הוי"ה יהיה בבחי' אלקיך כנ"ל:

It can also be said that the meaning of "Return, O Israel" is: return to be at the level of Yisrael, which is above the level of Yaakov; and return so much, until Havayah will be at the level of "your G-d (Elokecha)," as mentioned above.

LikuteiTorah.com
THE CHASSIDISHE PARSHA

About this edition

This edition contains the Hebrew text and the English translation.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com.
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

English translation: prepared for likuteitorah.com with AI assistance (claude-code/opus-5.5) and checked against the Hebrew and against Sefaria; not yet reviewed by a human editor. Please check anything important against the Hebrew.

The Rebbe asked that the maamarim of the week's parsha, the "Chassidishe Parsha," be learned during that week, spread over its seven days (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Why learn it, and the Rebbe's brachos: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

A free, non-commercial project; nothing here is sold. Not affiliated with Kehot, Sefaria or the Lubavitch Library. © likuteitorah.com

From likuteitorah.com/likutei-torah/shabbos-shuvah/1/

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok